

SPOLJNA TRGOVINA / EXTERNAL TRADE

Metodološka objašnjenja / *Methodological notes*

Izvoz i uvoz po zemljama, u hilj. EUR / *Exports and imports by countries, in thous. EUR*

Uvoz, top 10 zemalja, u hilj. EUR / *Import, top 10 countries, in thous. EUR*

Izvoz, top 10 zemalja, u hilj. EUR / *Export, top 10 countries, in thous. EUR*

Izvoz i uvoz robe, hilj. EUR / *Exports and imports of goods, in thous. EUR*

SPOLJNA TRGOVINA**Izvori i metodi prikupljanja podataka**

Izvor podataka za statistiku spoljne trgovine je Jedinствена Carinska Isprava o izvozu i uvozu robe, koju prilikom carinjenja robe, u ime preduzeća, podnose carinarnicama špediterska preduzeća koja imaju dispoziciju carinskog obveznika.

Obuhvat

Pri izvozu obuhvata se sva roba koja potiče iz domaće odnosno proizvodnje iz unutrašnjeg robnog prometa uključujući i tzv. nacionalizovanu robu (roba koja je bila uvezena i ocarinjena, pa se u nepromijenjenom ili doradenom stanju izvozi kao roba porijekla iz Crne Gore na strano tržište).

Uvoz obuhvata svu robu uvezenu iz inostranstva koja je ocarinjena i puštena u unutrašnji promet u cilju reprodukcije, investicija ili široke potrošnje. Uključene su i isporuke raznih dobrotvornih organizacija i privatne poklon pošiljke.

Od januara 2008. godine MONSTAT je u skladu sa preporukama UN-a i EUROSTAT-a primijenio opšti i specijalni trgovinski sistem.

MONSTAT je do sada koristio ublaženu definiciju specijalnog sistema trgovine. Svjesni ograničenja ublažene definicije specijalnog sistema trgovine, u rezultate spoljnotrgovinske razmjene uključen je i ponovni izvoz robe iz carinskih skladišta i slobodnih carinskih zona koji se registruje po opštem sistemu trgovine.

Opšti sistem trgovine koristi se u slučajevima kada se statistička teritorija zemlje poklapa s njenom ekonomskom teritorijom. Prema tome, opšti sistem trgovine predstavlja širi koncept i kod uvoza obuhvata svu robu koja ulazi na ekonomsku teritoriju zemlje koja prikuplja podatke, sa izuzetkom robe koja je u tranzitu, a kod izvoza obuhvata svu robu koja napušta ekonomsku teritoriju zemlje koja prikuplja podatke, sa izuzetkom robe koja je u tranzitu.

Sistem specijalne trgovine predstavlja uži koncept i koristi se u slučajevima kada se statistička teritorija zemlje poklapa samo sa određenim dijelom njene ekonomske teritorije. Stroga definicija specijalnog sistema trgovine koristi se kada statistička teritorija obuhvata samo slobodno cirkulirajuće područje u okviru koga roba može biti raspoloživa bez carinskih ograničenja, to znači da je ona prošla carinski postupak i da se koristi za domaću upotrebu u cilju reprodukcije, široke potrošnje i investicije.

Izvoz obuhvata svu robu koja napušta slobodno cirkulirajuće područje zemlje koja prikuplja podatke.

Definicije

Vrijednost robe u spoljnoj trgovini iskazana je na osnovu cijena koje su postigla preduzeća prilikom sklapanja ugovora. Sve vrijednosti obračunate su na bazi pariteta franko granice Crne Gore: FOB-cijene za izvoz, CIF-cijene za uvoz.

Statistička vrijednost robe koja se izvozi jeste fakturna vrijednost robe. Statistička vrijednost robe koja se uvozi jeste vrijednost koja predstavlja carinsku osnovicu. Podaci o vrijednosti su obračunati po tekućim kursovima koji se primjenjuju za utvrđivanje carinske osnovice. Po tekućim kursovima koji se primjenjuju za utvrđivanje carinske osnovice takođe je izvršen obračun troškova transporta, osiguranja, pretovara i sl, koji se plaćaju u stranoj valuti. Registracija podataka spoljne trgovine po zemljama vrši se po principu zemlje namjene kod izvoza i zemlje porijekla kod uvoza. To znači da se pri izvozu registruje zemlja u kojoj se roba troši i dalje prerađuje, a pri uvozu ona zemlja u kojoj je roba proizvodnjom dovedena u stanje u kome se uvozi.

EXTERNAL TRADE**Sources and methods of data collection**

Data source for external trade statistics is Single Administrative Document on import and export of goods, submitted, on behalf of enterprises, by shipping agents having the disposition of Custom tributary.

Coverage

Export covers all goods of domestic i.e, internal production origin, including so-called nationalized merchandise, (imported goods cleared through the customs, and unchanged exported as goods of Montenegro origin).

Import covers all merchandise imported, cleared through the customs, and put on domestic market for reproduction, investment or consumption purposes. Deliveries of various charity organizations and private gifts are also included.

Due to the recommendations of UN and EUROSTAT, MONSTAT has since January 2008 applied the general and special trade systems.

So far MONSTAT was using the reduced definition of the special trade system. Being aware of the limitations of the reduced definition of special trade system, the results of external trade include the re-export of goods from customs warehouses and free customs zones which is registered according to general trade system.

General trade system is used in cases when the statistical territory matches with its economic territory. Accordingly, the general trade system presents the wider concept and in import it includes all goods coming in the economic territory of the country which collects data, with the exception of goods in transit, and in export it includes all goods leaving the economic territory of the country which collects data, with the exception of goods in transit.

Special trade system presents the narrow concept and is used in cases when the statistical territory of the country matches only with the certain part of its economic territory. The strict definition of the special trade system is used when the statistical territory includes only the free circulating area in which the goods can be available without the customs limitations, which means that it went through the customs procedure and that it is used for domestic use for the purpose of reproduction, wider consumption and investments.

The export includes all goods which leaves the free circulating area of the country which collects the data.

Definitions

Value of goods in external trade statistics is shown on the basis of prices fixed by organizations and enterprises by contractual stipulation. All values have been calculated on the basis of parity free on Montenegrin border, i.e. F.O.B. export prices and C.I.F. import prices.

Statistical value of goods being exported is the invoice value of goods. Statistical value of goods being imported is the value representing customs base. Data on values are calculated on the basis of exchange rates applied for establishing customs base. Costs of transport, insurance and reloading, etc, paid in foreign currency are calculated at current exchange rates applied for establishing customs base. Registration of external trade data by country is carried out according to principle of destination country for the export and origin country for the import. It means that, in case of export, the country in which goods are consumed or further processed is registered, and in case of import – the country where the goods have been produced in the condition in which they have been imported.

IZVOZ I UVOZ PO ZEMLJAMA, u hilj. EUR / EXPORTS AND IMPORTS BY COUNTRIES, in thous. EUR

	Izvoz / Export			Uvoz / Import			
	01-12. 2023	01-12. 2024	Indeks / Index 01-12. 2024 01-12. 2023	01-12. 2023	01-12. 2024	Indeks / Index 01-12. 2024 01-12. 2023	
UKUPNO	674 331,4	615 022,0	91,2	3 810 125,1	4 068 073,0	106,8	TOTAL
Evropa	618 009,5	566 167,9	91,6	3 058 282,9	3 269 127,5	106,9	Europe
Albanija	22 344,1	29 346,7	131,3	75 742,9	82 291,1	108,6	Albania
Austrija	7 856,3	8 189,2	104,2	45 348,2	47 602,3	105,0	Austria
Belgija - Luksemburg	28 969,1	17 012,3	58,7	22 473,1	23 936,1	106,5	Belgium – Luxembourg
BiH (sa Rep. Srpskom)	75 513,1	45 186,4	59,8	184 549,7	215 226,6	116,6	B&H (with RS)
Bugarska	1 160,7	1 547,7	133,3	22 742,4	21 991,0	96,7	Bulgaria
Ujedinjeno Kraljevstvo	859,0	935,3	108,9	34 648,2	35 140,0	101,4	United Kingdom
Grčka	4 471,1	6 073,3	135,8	245 675,6	238 711,1	97,2	Greece
Danska	6 422,1	9 323,2	145,2	16 264,3	17 715,9	108,9	Denmark
Italija	17 878,5	19 727,2	110,3	234 041,7	252 065,9	107,7	Italy
Mađarska	8 881,3	1 914,5	21,6	31 219,7	29 493,7	94,5	Hungary
Njemačka	21 442,4	15 922,9	74,3	368 240,6	413 218,1	112,2	Germany
Slovenija	73 461,4	31 713,9	43,2	59 185,4	63 524,9	107,3	Slovenia
Poljska	12 252,4	23 953,1	195,5	74 166,8	80 649,8	108,7	Poland
Sjeverna Makedonija	11 791,8	12 240,2	103,8	37 376,4	41 840,0	111,9	North Macedonia
Rumunija	915,0	1 151,3	125,8	39 969,8	37 310,2	93,3	Romania
Ruska federacija	179,1	500,0	279,1	7 479,4	10 441,1	139,6	Russian Federation
Srbija	190 855,9	184 513,4	96,7	661 711,0	699 220,7	105,7	Serbia
Hrvatska	6 488,4	6 721,4	103,6	226 364,5	233 198,2	103,0	Croatia
Francuska	1 307,9	3 740,2	286,0	90 599,6	107 316,3	118,5	France
Holandija	2 472,0	1 825,2	73,8	67 098,8	78 926,0	117,6	Netherlands
Češka Republika	29 685,9	13 933,5	46,9	44 997,5	47 568,5	105,7	Czech Republic
Švajcarska	25 078,8	37 155,2	148,2	70 435,0	69 257,0	98,3	Switzerland
Švedska	2 553,5	2 713,2	106,3	32 672,6	42 291,4	129,4	Sweden
Španija	6 583,9	5 159,5	78,4	75 891,2	73 839,0	97,3	Spain
Turska	9 012,5	12 402,9	137,6	195 066,7	183 496,4	94,1	Turkey
Ostale zemlje	49 573,2	73 266,2	147,8	94 322,0	122 856,2	130,3	Other countries
Azija	43 138,0	40 178,7	93,1	630 825,8	679 455,8	107,7	Asia
Irak	241,0	105,2	43,6	6,7	-	-	Iraq
Izrael	5 463,3	7 073,5	129,5	2 403,2	7 119,7	296,3	Israel
Indija	521,5	502,0	96,3	28 948,2	33 982,1	117,4	India
Indonezija	186,1	4,0	2,2	8 090,9	9 987,4	123,4	Indonesia
Japan	105,8	194,6	184,0	29 130,6	34 363,9	118,0	Japan
Kina	2 489,5	21 585,6	300 ¹	424 719,0	480 666,9	113,2	China
Koreja	587,9	205,3	34,9	20 853,3	18 783,5	90,1	Korea
Tajland	126,5	111,3	88,0	7 129,2	8 491,9	119,1	Thailand
Hong Kong	28 816,1	168,5	0,6	647,7	4 040,7	300 ¹	Hong Kong
Ostale zemlje	4 600,1	10 228,6	222,4	108 897,0	82 019,9	75,3	Other countries
Afrika	2 433,9	2 514,3	103,3	11 495,7	14 780,3	128,6	Africa
Egipat	12,8	78,1	300 ¹	4 245,8	4 184,4	98,6	Egypt
Etiopija	-	339,8	-	22,7	31,0	136,3	Ethiopia
Libijska Araps.Džamah.	60,8	260,1	300 ¹	-	12,8	-	Libyan Arab,Jamahiriya
Maroko	1 669,0	136,5	8,2	1 864,6	4 406,0	236,3	Morocco
Tunis	20,2	1,4	7,1	1 510,0	1 322,0	87,6	Tunis
Ostale zemlje	671,1	1 698,3	253,1	3 852,5	4 824,1	125,2	Other countries
Amerika	10 431,7	5 902,7	56,6	107 327,9	103 159,1	96,1	America
Kanada	238,8	194,7	81,5	2 805,7	4 067,9	145,0	Canada
Panama	232,0	38,3	16,5	43,0	61,8	143,8	Panama
SAD	9 799,3	5 047,2	51,5	48 098,1	50 417,9	104,8	USA
Argentina	2,0	1,8	91,8	3 874,7	3 447,9	89,0	Argentina
Brazil	5,2	36,7	300 ¹	21 905,0	22 793,5	104,1	Brazil
Ekvador	0,3	-	-	8 177,5	6 183,9	75,6	Ecuador
Kolumbija	0,7	4,7	300 ¹	2 288,8	4 210,5	184,0	Columbia
Peru	0,9	15,9	300 ¹	463,5	611,5	131,9	Peru
Devičanska ostrva	10,7	11,2	105,5	-	-	-	The Virgin Islands
Ostale zemlje	142,0	552,2	300 ¹	19 671,6	11 364,2	57,8	Other countries
Australija i Okeanija	318,2	258,4	81,2	2 192,5	1 550,1	70,7	Australia and Oceania
Australija	316,7	252,3	79,7	1 448,2	733,9	50,7	Australia
Novi Zeland	1,5	1,3	84,2	662,2	758,5	114,5	New Zealand
Ostale zemlje	-	4,8	-	82,1	57,8	70,4	Other countries

¹Obračunati indeks veći je od 300,0¹Calculated index is higher than 300.0

UVOZ, TOP 10 ZEMALJA, U HILJ. EUR / IMPORT, TOP 10 COUNTRIES, IN THOUS. EUR

Zemlja / Country	01-12. 2023		Zemlja / Country	01-12. 2024	
	u hilj. Eur / in thous. EUR	u % / in %		u hilj. Eur / in thous. EUR	u % / in %
Ukupno/Total:	3 810 125,1	100,0	Ukupno/Total:	4 068 073,0	100,0
Srbija/Serbia	661 711,0	17,4	Srbija/Serbia	699 220,7	17,2
Kina/China	424 719,0	11,1	Kina/China	480 666,9	11,8
Njemačka/Germany	368 240,6	9,7	Njemačka/Germany	413 218,1	10,2
Grčka/Greece	245 675,6	6,4	Italija/Italy	252 065,9	6,2
Italija/Italy	234 041,7	6,1	Grčka/Greece	238 711,1	5,9
Hrvatska/Croatia	226 364,5	5,9	Hrvatska/Croatia	233 198,2	5,7
Turska/Turkey	195 066,7	5,1	Bosna i Hercegovina/Bosnia and Herzegovina	215 226,6	5,3
Bosna i Hercegovina/Bosnia and Herzegovina	184 549,7	4,8	Turska/Turkey	183 496,4	4,5
Francuska/France	90 599,6	2,4	Francuska/France	107 316,3	2,6
Španija/Spain	75 891,2	2,0	Albanija/Albania	82 291,1	2,0
Ostale zemlje/Other countries	1 103 265,6	29,0	Ostale zemlje/Other countries	1 162 661,8	28,6

IZVOZ, TOP 10 ZEMALJA, U HILJ. EUR / EXPORT, TOP 10 COUNTRIES, IN THOUS. EUR

Zemlja / Country	01-12. 2023		Zemlja / Country	01-12. 2024	
	u hilj. Eur / in thous. EUR	u % / in %		u hilj. Eur / in thous. EUR	u % / in %
Ukupno/Total:	674 331,4	100,0	Ukupno/Total:	615 022,0	100,0
Srbija/Serbia	190 855,9	28,3	Srbija/Serbia	184 513,4	30,0
Bosna i Hercegovina/Bosnia and Herzegovina	75 513,1	11,2	Bosna i Hercegovina/Bosnia and Herzegovina	45 186,4	7,3
Slovenija/Slovenia	73 461,4	10,9	Švajcarska/Switzerland	37 155,2	6,0
Češka/Czech Republic	29 685,9	4,4	Slovenija/Slovenia	31 713,9	5,2
Hong Kong/Hong Kong	28 816,1	4,3	Kosovo/Kosovo	31 501,7	5,1
Luksemburg/Luxembourg	27 999,0	4,2	Albanija/Albania	29 346,7	4,8
Kosovo/Kosovo	26 126,9	3,9	Poljska/Poland	23 953,1	3,9
Švajcarska/Switzerland	25 078,8	3,7	Kina/China	21 585,6	3,5
Albanija/Albania	22 344,1	3,3	Italija/Italy	19 727,2	3,2
Njemačka/Germany	21 442,4	3,2	Ukrajina/Ukraine	18 291,2	3,0
Ostale zemlje/Other countries	153 007,6	22,7	Ostale zemlje/Other countries	172 047,6	28,0

IZVOZ I UVOZ ROBE, u hilj. EUR / EXPORTS AND IMPORTS OF GOODS, in thous. EUR

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Izvoz / Export			Uvoz / Import			BREAKDOWN BY CN SECTIONS
	01-12. 2023	01-12. 2024	Indeks / Index 01-12. 2024 01-12. 2023	01-12. 2023	01-12. 2024	Indeks / Index 01-12. 2024 01-12. 2023	
Ukupno	674 331,4	615 022,0	91,2	3 810 125,1	4 068 073,0	106,8	Total
Žive životinje	137,1	110,1	80,3	48 372,2	47 032,3	97,2	Live animals
Meso i drugi klanični proizvodi za jelo	25 791,7	32 177,4	124,8	144 159,8	151 841,3	105,3	Meat and edible meat offal
Ribe, ljuskari, mekušci i ostali vodeni beskičmenjaci	107,7	11,0	10,2	22 166,1	21 710,6	97,9	Fish and crustaceans, mollusks and other aquatic invertebrates
Mlijeko i proizvodi od mlijeka, živinska i ptičja jaja, prirodni med, jestivi proizvodi životinskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu	182,5	288,2	157,9	76 942,3	83 320,0	108,3	Dairy produce; birds' eggs; natural honey; edible products of animal origin, not elsewhere specified or included
Proizvodi životinjskog porijekla, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhv,	34,8	215,8	300 ¹	692,4	910,6	131,5	Products of animal origin, not elsewhere specified or included
Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; siječeno cvijeće i ukrasno lišće	107,8	76,1	70,6	9 238,5	9 406,7	101,8	Live trees and other plants; bulbs, roots and the like; cut flowers and ornamental foliage
Povrće, korijenje i krtole za jelo	4 802,9	4 804,9	100,0	35 413,9	36 092,6	101,9	Edible veg, and certain roots and tub,
Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	2 660,4	3 227,1	121,3	42 720,1	45 919,1	107,5	Edible fruit and nuts; peel of citrus fruits or melons
Kafa, čaj, mate čaj i začini	1 046,8	563,1	53,8	19 395,1	21 878,4	112,8	Coffee, tea, maté and spices
Žitarice	173,8	664,9	300 ¹	12 676,9	9 893,7	78,0	Cereals
Proizvodi mlinске industrije; slad; skrob; inulin; gluten od pšenice	42,6	80,7	189,4	25 158,6	22 594,4	89,8	Products of the milling industry; malt; starches; inulin; wheat gluten
Uljano sjeme i plodovi; razno zrnevlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana (kabasta)	561,2	681,4	121,4	4 759,0	4 752,2	99,9	Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit; industrial or medicinal plants; straw and food
Seljak; gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti	12,3	-	-	220,9	191,4	86,7	Lac; gums, resins and other vegetable saps and extracts
Biljni materijali za pletarstvo; biljni proiz na drugom mjestu nepomenuti niti obuh,	-	-	-	70,6	78,2	110,7	Vegetable plaiting materials; vegetable product, not elsewhere specified or incl,
Masnoće i ulja životinjskog ili biljnog porijekla i proizvodi njihovog razlaganja; prerađene jestive masnoće; voskovi životinjskog i biljnog porijekla	882,9	831,5	94,2	20 719,2	23 189,0	111,9	Animal or vegetable fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes
Preradevine od mesa, riba, ljuskara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka	6 230,7	7 721,8	123,9	39 655,0	43 722,1	110,3	Preparations of meat, of fish or of crustaceans, mollusks or other aquatic invertebrates
Šećer i proizvodi od šećera	591,9	408,0	68,9	17 246,5	18 576,3	107,7	Sugars and sugar confectionery
Kakao i proizvodi od kakaa	2 822,7	3 016,9	106,9	34 003,9	35 095,5	103,2	Cocoa and cocoa preparations
Proizvodi na bazi žitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	682,0	336,8	49,4	77 116,6	79 799,4	103,5	Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastry cooks' products
Proizvodi od povrća, voća, uključujući jezgrasto voće, i ostalih dijelova bilja	879,7	547,7	62,3	35 466,8	37 664,1	106,2	Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants
Razni proizvodi za ishranu	585,7	649,6	110,9	78 412,7	82 206,3	104,8	Miscellaneous edible preparations
Pića, alkoholi i sirće	41 915,4	45 186,6	107,8	118 725,6	125 298,0	105,5	Beverages, spirits and vinegar
Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje	1 540,7	1 555,3	100,9	32 308,7	31 400,8	97,2	Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder
Duvan i proizvodi zamjene duvana	-	27,9	-	38 703,8	42 220,7	109,1	Tobacco and manuf, tobacco substitute,
So; sumpor; zemlja i kamen; gips, kreč i cement	2 475,1	1 181,5	47,7	56 912,1	64 202,4	112,8	Salt; sulfur; earths and stone; plastering materials, lime and cement
Rude, zgure i pepeo	22 691,3	42 413,5	186,9	69,0	59,6	86,4	Ores, slag and ash
Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenozne materije; mineralni voskovi	244 883,3	154 381,1	63,0	393 727,3	425 600,7	108,1	Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bituminous substances; mineral waxes
Neorganski hemijski proizvodi; organska ili neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemlji, radioaktivnih elemenata i izotopa	4 774,8	9 034,7	189,2	6 401,8	5 984,0	93,5	Inorganic chemicals; organic or no-organic compounds of precious metals, of rare-earth metals, of radioactive elements or of isotopes
Organski hemijski proizvodi	647,2	22,1	3,4	8 658,6	8 089,2	93,4	Organic chemicals
Farmaceutski proizvodi	41 426,4	38 767,7	93,6	185 141,6	207 744,1	112,2	Pharmaceutical products
Đubriva	18,7	5,4	29,0	4 498,3	4 089,4	90,9	Fertilizers
Ekstrati za štavljenje ili bojenje; tanini i njihovi derivati; boje, pigmenti i ostale materije za bojenje; boje i lakovi; kitovi i ostale zaptivne mase; mastila	66,1	135,5	205,1	41 065,3	44 023,6	107,2	Tanning or dyeing extracts; tannins and their derivatives; dyes, pigments and other coloring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks
Eterična ulja i rezinoidi; parfimerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	784,8	1 505,9	191,9	50 330,8	58 896,8	117,0	Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations

IZVOZ I UVOZ ROBE, u hilj. EUR/ EXPORTS AND IMPORTS OF GOODS, in thous. EUR

/nastavak/

/continued/

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Izvoz / Export			Uvoz / Import			BREAKDOWN BY CN SECTIONS
	01-12. 2023	01-12. 2024	Indeks / Index 01-12. 2024 01-12. 2023	01-12. 2023	01-12. 2024	Indeks / Index 01-12. 2024 01-12. 2023	
Sapun, organska površinska aktivna sredstva, preparati za pranje, preparati za podmazivanje, vještački voskovi, pripremljeni voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modelovanje "zubarski voskovi" i zubarski preparati	229,6	206,0	89,7	34 446,0	38 475,1	111,7	Soap, organic surface-active agents, washing preparations, lubricating preparations, artificial waxes, prepared waxes, polishing or scouring preparations, candles and similar articles, modeling pastes, 'dental waxes' and dental preparation
Bjelančevinaste materije; modifikovani skrobovi; lijepkovi; enzimi	51,3	82,2	160,3	2 978,8	4 567,2	153,3	Albuminoidal substances; modified starches; glues; enzymes
Eksplozivi; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne legure; zapaljivi preparati	3 395,4	9 534,8	280,8	4 222,9	5 997,6	142,0	Explosives; pyrotechnic products; matches; pyrophoric alloys; certain combustible preparations
Proiz. za fotografske ili kinematografske svrhe	-	82,6	-	1 017,8	1 004,8	98,7	Photographic or cinematograph goods
Razni proizvodi hemijske industrije	108,2	193,7	179,0	32 496,8	36 128,7	111,2	Miscellaneous chemical products
Plastične mase i proiz. od plastičnih masa	4 985,7	5 109,7	102,5	103 236,6	109 206,3	105,8	Plastics and articles thereof
Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	216,8	44,9	20,7	33 793,9	33 239,4	98,4	Rubber and articles thereof
Sirova sitna i krupna koža, sa dlakom ili bez dlake (osim krzna) i štavljena koža	2 097,6	1 399,9	66,7	42,0	44,4	105,8	Raw hides and skins (other than fur skins) and leather
Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi, predmeti za putovanje, ručne torbe i slični kontejneri i proizvodi od životinjskih crijeva (osim svilenog ketguta)	248,5	944,1	380,0	21 159,7	18 760,4	88,7	Articles of leather; saddlery and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silkworm gut)
Prirodno i vještačko krzno; proizvodi od krzna	0,7	1,2	162,4	433,8	180,6	41,6	Fur skins and artificial fur; manufactures thereof
Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugalj	49 705,1	41 886,5	84,3	54 764,7	52 521,3	95,9	Wood and artic, of wood; wood charcoal
Pluta i proizvodi od plute	1,3	30,1	300 ¹	524,3	421,3	80,4	Cork and articles of cork
Proizvodi od slame, esparta ili ostalih materijala za pletariju; korparskih i pletarskih proizvoda	0,3	23,7	300 ¹	526,2	454,3	86,3	Manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basket ware and wickerwork
Celuloza od drveta ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; hartija i karton (otpaci i ostaci) za ponovnu prerađu	1 160,2	1 416,7	122,1	37,1	14,1	38,1	Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard
Hartija i karton; proizvodi od hartijine pulpe, hartije ili kartona	3 466,3	2 886,1	83,3	49 930,7	48 413,2	97,0	Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard
Štampane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije, rukopisi, kucani tekstovi i planovi	1 797,4	1 623,9	90,3	13 036,9	10 831,9	83,1	Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing ind.; manuscripts, typescripts and plans
Svila	-	-	-	7,3	10,9	148,9	Silk
Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine od konjske dlake	9,9	0,4	4,0	51,0	31,5	61,8	Wool, fine or coarse animal hair; horsehair yarn and woven fabric
Pamuk	83,9	72,1	85,9	734,6	478,7	65,2	Cotton
Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od hartije	9,0	11,4	126,8	92,7	83,3	89,8	Other vegetable textile fibers; paper yarn and woven fabrics of paper yarn
Vještački ili sintetički filamenti	4,6	16,4	300 ¹	1 338,7	1 181,3	88,2	Man-made filaments
Vještačka ili sintetička vlakna, sječena	13,0	23,1	177,8	788,5	683,4	86,7	Man-made staple fibers
Vata, filc i netkani materijal; specijalna prediva; kanapi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih	17,6	17,9	101,6	3 434,8	3 329,1	96,9	Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables and articles thereof
Tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači	173,8	70,0	40,3	5 909,0	4 689,1	79,4	Carpets and other textile floor cover,
Specijalne tkanine; taftovani tekstilni proizv.; čipke; tapiserije; pozamanterija, vez	0,4	0,5	141,7	184,9	230,8	124,8	Special woven fabrics; tufted textile fabri-cs; lace; tapestries; trimmings; embroider,
Tekst, tkanine, impregnisane, premazane, prevučene, prekrivene ili laminirane, tekstilni proizvodi pogodni za tehn. svrhe	35,7	9,3	26,1	1 614,8	1 415,5	87,7	Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use
Pleteni ili kukičani materijali	1,1	-	-	785,8	811,5	103,3	Knitted or crocheted fabrics
Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	444,9	605,2	136,0	43 221,3	48 977,0	113,3	Articles of apparel and clothing accessories, knitted or crocheted
Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih proizvoda	5 185,8	9 493,6	183,1	73 367,3	84 532,7	115,2	Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted
Ostali gotovi proizvodi od tekstila; setovi, iznošena, dotrajala odjeća i dotrajali proizvodi od tekstila; krpe	646,9	715,6	110,6	16 419,4	15 660,8	95,4	Other made-up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags
Obuća, kamašne i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	774,4	1 406,7	181,7	52 825,5	53 669,6	101,6	Footwear, gaiters and the like; parts of such articles

IZVOZ I UVOZ ROBE, u hilj. EUR / EXPORTS AND IMPORTS OF GOODS, in thous. EUR

/nastavak/

/continued/

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Izvoz / Export			Uvoz / Import			BREAKDOWN BY CN SECTIONS
	01-12. 2023	01-12. 2024	Indeks / Index	01-12. 2023	01-12. 2024	Indeks / Index	
			01-12. 2024 01-12. 2023			01-12. 2024 01-12. 2023	
Šeširi, kape i ost, pokrivke za glavu i djel.	30,3	24,0	79,3	2 341,9	2 542,0	108,5	Headgear and parts thereof
Kišobrani, suncobrani, štapovi, štapovi- stolice, bičevi, korbaci i njihovi dijelovi	16,5	5,0	30,4	2 314,5	2 265,7	97,9	Umbrellas, sun umbr., walking-sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof
Perje i paperje, preparirano i proizvodi izradjeni od perja i paperja; vještačko cvijeće; proizvodi od ljudske kose	11,1	11,8	106,1	775,7	974,4	125,6	Prepared feathers and down and arti- cles made of feathers or of down; arti- ficial flowers; articles of human hair
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna ili sličnih mater.	2 772,0	2 458,7	88,7	29 381,9	30 071,5	102,3	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials
Keramički proizvodi	415,0	308,5	74,3	47 780,2	42 306,6	88,5	Ceramic products
Staklo i proizvodi od stakla	2 850,2	2 582,4	90,6	38 697,7	41 288,6	106,7	Glass and glassware
Prirodni ili kultivisani biseri, drago ili polu- drago kamenje, plemeniti metali, metali platinirani plemenitim metalima, i proizvodi od njih; imitacije nakita; metalni novac	10 454,8	8 791,7	84,1	22 964,0	17 871,5	77,8	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and artic, thereof; imitation jewellery; coin
Gvožđe i čelik	3 830,6	3 178,1	83,0	58 269,5	62 677,0	107,6	Iron and steel
Proizvodi od gvožđa i čelika	9 202,4	9 949,1	108,1	113 738,0	123 863,4	108,9	Articles of iron or steel
Bakar i proizvodi od bakra	5 529,3	9 725,3	175,9	3 910,1	4 224,2	108,0	Copper and articles thereof
Nikl i proizvodi od nikla	-	1,2	-	46,1	86,3	187,1	Nickel and articles thereof
Aluminijum i proizvodi od aluminijuma	78 071,6	44 361,5	56,8	94 380,1	77 979,6	82,6	Aluminum and articles thereof
Olovo i proizvodi od olova	97,3	51,3	52,7	81,6	37,3	45,7	Lead and articles thereof
Cink i proizvodi od cinka	1,9	5,9	300 ¹	302,2	404,9	134,0	Zinc and articles thereof
Kalaj i proizvodi od kalaja	-	9,0	-	27,3	84,3	300 ¹	Tin and articles thereof
Ostali prosti metali; kremeti; proiz, od njih	100,0	-	-	504,9	574,0	113,7	Other base metals; cermet; art, thereof
Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od prostih metala; njihovi dijelovi od prostih metala	145,8	121,1	83,1	11 714,4	13 116,9	112,0	Tools, implements, cutlery, spoons and forks, of base metal; parts thereof of base metal
Razni proizvodi od prostih metala	187,5	225,4	120,2	16 908,6	17 798,1	105,3	Miscellaneous articles of base metal
Reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uredjaji i njihovi dijelovi	24 846,3	18 887,0	76,0	286 144,2	314 840,0	110,0	Reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts ther,
Električne mašine i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka; televizijski aparati za snimanje i reprodukciju slike i zvuk, dijelovi i pribor za te proizvode	12 594,6	12 248,1	97,2	238 417,1	266 507,0	111,8	Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles
Šinska vozila i njihovi dijelovi; željeznički i tramvajski kolosječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi, mehanička i elektromehanička signalna oprema za saobraćaj svih vrsta	2 852,5	4 822,0	169,0	5 408,6	4 175,9	77,2	Railway or tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tram-way track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical (including electro-mechanical) traffic signaling equipment of all kinds
Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih šinskih vozila i njihovi dijelovi i pribor	16 032,5	14 632,3	91,3	335 448,2	391 777,9	116,8	Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and acc, Ther,
Vazduhopl., kosmičke letjelice i njihovi dj.	10 240,7	38 431,7	300 ¹	5 179,0	2 992,6	57,8	Aircraft, spacecraft, and parts thereof
Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	892,7	5 418,6	300 ¹	14 826,3	12 619,5	85,1	Ships, boats and floating structures
Optički, fotografski, kinematografski, mjerni, kontrolni, precizni, medicinski i hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor	3 517,4	2 891,4	82,2	47 381,2	63 569,0	134,2	Optical, photographic, cinematograph- ic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; parts and accessories ther,
Časovnici i njihovi dijelovi	468,5	882,2	188,3	10 816,5	11 266,5	104,2	Clocks and watches and parts thereof
Muzički instrumenti, dijelovi i pribor ovih proizvoda	126,2	124,2	98,4	974,5	842,6	86,5	Musical instruments; parts and accessories of such articles
Oružje i municija, njihovi dijelovi i pribor	1 311,7	2 347,7	179,0	2 853,7	7 851,7	275,1	Arms and ammunition, accessories and parts thereof
Namještaj, posteljina, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lampe i druga svijetleća tijela, na drugom mjestu nepomenuti ili uključeni; osvijetljeni znaci, osvijetljene pločica imenima i slično, montažne zgrade	2 654,3	3 074,5	115,8	121 117,6	123 616,3	102,1	Furniture; bedding, mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings, not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated name-plates and the like; prefabricated build,
Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor	532,1	751,1	141,2	32 625,3	30 735,2	94,2	Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof
Razni proizvodi	29,6	53,0	178,8	30 068,7	28 980,3	96,4	Miscellaneous manufactured articles
Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina	89,8	109,5	122,0	151,3	602,2	300 ¹	Works of art, collectors' pieces and ant,
Nerazvrstani	-	-	-	-	0,6	-	Other